

S P R A W O Z D A N I E

z realizacji

**Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Gminie Miasto Świdnica**

na lata 2016-2020

w 2016 roku

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miasto Świdnica na lata 2016-2020 ustanowiony został uchwałą nr XVI/169/16 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 29 stycznia 2016 r. Określa zadania w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, sformułowane w oparciu o działania wyznaczone przez Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz sporządzoną diagnozę lokalną. Realizuje założenia przyjęte ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zadania w zakresie Programu są koordynowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy. W ich realizacji uczestniczą instytucje, organizacje i specjaliści zaangażowani w działania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inne podmioty pełniące funkcje wspierające:

- Urząd Miejski w Świdnicy, Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy,
- Komenda Powiatowa Policji w Świdnicy,
- Prokuratura Rejonowa w Świdnicy,
- Sąd Rejonowy w Świdnicy,
- Straż Miejska w Świdnicy,
- Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Świdnicy,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy, Punkt Interwencji Kryzysowej,
- służba zdrowia,
- organizacje pozarządowe,
- placówki oświatowe.

Obowiązek realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie spoczywa na Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz powoływanych dla indywidualnych przypadków grupach roboczych. Obsługę techniczną i merytoryczną Zespołu zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy.

Zespół został utworzony Zarządzeniem Prezydenta Miasta Świdnicy nr 0050-247/2011 z dnia 7 września 2011 r. na podstawie uchwały nr VII/48/11 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 15 kwietnia 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Tworzą go przedstawiciele podmiotów działających na rzecz pomocy osobom indywidualnym, rodzinom, grupom problemowym bądź środowisku, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Są specjalistami różnych grup zawodowych, reprezentującymi: Komendę Powiatową Policji, Straż Miejską, Prokuraturę Rejonową, kuratorską służbę sądową, SP ZOZ w Świdnicy, oświatę, lokalne organizacje pozarządowe, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i Miejską Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Każdy z podmiotów wchodzących w skład Zespołu zobowiązany jest do działania w zakresie posiadanych kompetencji i uprawnień w oparciu o posiadane zasoby personalne i finansowe, w celu skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ich sprawne współdziałanie pozwala efektywnie wykorzystywać zasoby, instrumenty i uprawnienia poszczególnych służb i instytucji.

Celem głównym Programu jest ograniczenie skali problemu przemocy w rodzinie. Jego realizacja odbywa się poprzez działania profilaktyczne i edukację społeczną, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie skutecznej ochrony i pomocy, oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz zwiększanie poziomu kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Informacje zawarte w sprawozdaniu zostały sporządzone w oparciu o wskaźniki realizacji zaplanowanych zadań, służących osiągnięciu celów szczegółowych Programu.

Cel szczegółowy 1. **Zintensyfikowanie działań profilaktycznych i edukacji społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

1.1. Opracowanie i aktualizowanie diagnozy problemu przemocy w rodzinie na obszarze gminy, w tym ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.

Działania diagnozujące rozmiary zjawiska przemocy w rodzinie realizowane są na bieżąco, poprzez identyfikowanie na terenie Miasta ofiar i sprawców przemocy przez pracowników socjalnych prowadzących rozeznanie w rodzinach będących pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz stałą współpracę, prowadzoną w szczególności ze szkołami, Komendą Powiatową Policji, asystentami rodziny, kuratorami, w zakresie monitorowania wspólnych klientów, poprzez spotkania, wymianę informacji, opracowywanie procedur oraz udział w szkoleniach.

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej obejmowali wsparciem łącznie 2.211 rodzin, wśród nich:

- 265 uwikłanych w problemy uzależnień, z czego w 120 zdiagnozowano chorobę alkoholową,
- 201 uwikłanych w problem przemocy,
- 119 z nadzorem kuratorskim,
- 448 z dziećmi do ukończenia 17 roku życia, wśród których w 67 rodzinach dominującą przyczyną kryzysu jest przemoc,
- 62 z dziećmi ze środowisk zagrożonych uzależnieniami, objętych monitorowaniem i motywowanych do podjęcia terapii przez rodziców.

W ramach realizowanych zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie pracownicy socjalni sporządzili:

- 35 formularzy „Niebieska Karta-A” wszczynających procedurę,
- 47 powiadomień do Sądu o potrzebie objęcia rodziny nadzorem kuratorskim z powodu zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych.

Szczególnym nadzorem obejmowane są rodziny z dziećmi wskazanych, jako zagrożone przemocą oraz demoralizacją nieletnich. Środowiska te pracownicy socjalni w asyście funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji, monitorują dodatkowo, w ramach dyżurów popołudniowych

w godzinach od 15.30 do 17.30:

- zrealizowano 200 dyżurów popołudniowych,
- patronażem obejmowano 87 środowisk.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

W ramach zadań realizowanych przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

- uruchomiono 193 procedury „Niebieskie Karty” (liczba utworzonych grup roboczych),
- prowadzono 285 procedur „Niebieskie Karty” (liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych).

źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Wśród podopiecznych świdnickich placówek wsparcia dziennego, jako środowiska zagrożone i dotknięte przemocą w rodzinie zidentyfikowano 49 rodzin.

źródło: Caritas Diecezji Świdnickiej, Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Chorych „Serce”, Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”, Fundacja Ziemi Świdnickiej „SKSK”, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

W 2016 r. elementem projektu „Edukacja dla bezpieczeństwa w Świdnicy – działania na rzecz młodzieży i seniorów” realizowanego w ramach programu ograniczania przestępczości

i społecznych zachowań RAZEM BEZPIECZNIEJ im. Władysława Stasiaka na lata 2016 i 2017, współfinansowanego ze środków rezerwy celowej budżetu państwa, było przeprowadzenie ankiety wśród młodzieży gimnazjalnej i seniorów. Ankiety dla młodzieży były przeprowadzone w gimnazjach nr 1, 2, 3 i 4 w Świdnicy. Wśród ankietowanych brały udział klasy II i jedna klasa III (łącznie 321 uczniów „przed” i 316 uczniów „po” warsztatach), z udziałem psychologa i pedagoga szkolnego. Badanie miało na celu weryfikację wiedzy na temat środków psychoaktywnych oraz postrzegania zjawiska przemocy, w tym przemocy rówieśniczej, doświadczeń w związku z doznawaną i obserwowaną przemocą, sposobów przeciwdziałania zjawisku przemocy oraz znajomości możliwości skorzystania z pomocy specjalistycznej, a także bezpośrednich i pośrednich przyczyn przemocy (np. stosowania używek, cyberprzemoc). Ankiety dla seniorów przeprowadzono w Dziennym Domu „Senior-WIGOR”, Klubach Seniora na Osiedlu Zarzeczce i Osiedlu Młodych, Świdnickim Uniwersytecie Trzeciego Wieku oraz wśród seniorów zrzeszonych w organizacjach kombatanckich (łącznie 500 osób „przed” i „po” spotkaniach). Pytania zawarte w ankietach dotyczyły przede wszystkim reagowania w sytuacjach zagrożenia, poczucia bezpieczeństwa świdnickich seniorów oraz nawyków prozdrowotnych.

Wyniki badań ankietowych były prezentowane na konferencji podsumowującej projekt. Raport z badań przekazano do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

1.2. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych i edukacyjnych, które obalają mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie.

W 2016 r. Miasto Świdnica zrealizowało projekt „Edukacja dla bezpieczeństwa w Świdnicy – działania na rzecz młodzieży i seniorów” w ramach „Programu ograniczania przestępczości i społecznych zachowań RAZEM BEZPIECZNIEJ im. Władysława Stasiaka na 2016 rok”, dofinansowany ze środków Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. W ramach inicjatywy zawarte zostało partnerstwo i podpisano deklarację współpracy pomiędzy pięcioma instytucjami:

- Urzędem Miasta Świdnica, który w ramach projektu reprezentowany był przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komendą Powiatową Policji,
- Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Świdnicy,
- Świdnicką Strażą Miejską,
- Dziennym Domem „Senior-WIGOR”.

Projekt podejmował działania edukacyjne podnoszące świadomość mieszkańców Świdnicy w zakresie zagrożeń i skutków przemocy oraz właściwych postaw i bezpiecznych zachowań, ze szczególnym uwzględnieniem działań na rzecz młodzieży w wieku gimnazjalnym i seniorów. Działania w ramach projektu:

- 📄 konferencja inauguracyjna, m.in. zaprezentowano policyjne programy „Mapy zagrożeń i bezpieczeństwa”, „Moja komenda”, uczestnicy mieli możliwość poznania dzielnicowych i pracowników socjalnych oraz ich rejony działania, rozmawiano o zagrożeniach wobec młodych ludzi i seniorów – ok. 500 uczestników;
- 📄 warsztaty dla młodzieży, uczniów klas II i jednej klasy III czterech świdnickich gimnazjów (łącznie 16 klas), przeprowadzone przez psychoterapeutów, trenerów Polskiego Towarzystwa Psychologicznego – ok. 320 uczniów, w tym:
 - 4-godzinne warsztaty (przez pierwsze 2 godziny oddzielnie chłopcy i dziewczęta, pozostałe wspólnie cały zespół klasowy), służące zwiększeniu świadomości skutków stosowania i doznawania przemocy, obejmujące ćwiczenia z zakresu komunikacji interpersonalnej, rozpoznawania emocji i stanów, jak lęk, wstyd, złość, smutek,

- bezradność itp., systematyzujące wiedzę na temat rodzajów i skutków zachowań agresywnych w obrębie tej samej płci oraz w stosunku do płci przeciwnej,
- spotkanie z przedstawicielami Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, którzy omówili zagadnienia związane z zażywaniem substancji psychoaktywnych: czym są, jak działają, jaki wpływ wywierają na zachowanie osoby zażywającej, jak może zmienić się ludzkie ciało pod wpływem zażywania narkotyków (w tym dopalaczy), jak należy zachowywać się w obecności osób znajdujących się pod wpływem substancji psychoaktywnych, gdzie szukać pomocy w razie problemów uzależnień,
 - spotkanie z funkcjonariuszem Komendy Powiatowej Policji, który przekazał informacje o czynach nieletnich, które są karalne, środkach wychowawczych i poprawczych, problemach związanych z demoralizacją;
 - 📄 informator dla młodzieży, opracowany i wydany na potrzeby projektu, na temat zagrożeń związanych z przemocą międzyrówieśniczą i miejsc pomocy dla młodzieży, rozdysponowany m.in. na konferencji kończącej projekt, przekazany do gimnazjów, placówek wsparcia dziennego – 500 egzemplarzy;
 - 📄 spotkania dla seniorów z funkcjonariuszami policji, straży miejskiej, pracownikami pomocy społecznej, stacji sanitarno-epidemiologicznej, pogotowia ratunkowego (łącznie 7 spotkań), w celu edukacji zmierzającej do zmniejszenia liczby przestępstw na tej grupie osób – ok. 500 uczestników;
 - 📄 indywidualne wizyty funkcjonariusza policji i pracownika socjalnego w domach seniorów, którzy mają trudności z przemieszczaniem się – 30 środowisk;
 - 📄 informator dla seniorów, opracowany i wydany na potrzeby projektu, na temat zagrożeń, na jakie narażona jest ta grupa mieszkańców oraz miejsc i form wsparcia, rozdysponowany m.in. na konferencji kończącej projekt i w miejscach spotkań seniorów – 500 egzemplarzy;
 - 📄 warsztaty „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, w tym 2 edycje po 40 godzin warsztatów wspierających rodziców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi – 27 rodziców;
 - 📄 4 artykuły dotyczące problematyki przemocy, opublikowane w lokalnych mediach oraz na stronie internetowej Ośrodka;
 - 📄 ulotki informujące o miejscach pomocy prawnej, przygotowane na potrzeby projektu – 1.500 szt., zakupione gotowe ulotki na tematy związane z projektem – 4.500 szt. oraz naklejki z numerami alarmowymi dla seniorów – 1.000 szt., rozdysponowane w trakcie trwania działań w projekcie oraz przekazane do placówek oświatowych i miejsc spotkań seniorów;
 - 📄 konferencja podsumowująca projekt wraz z warsztatami dla młodzieży i seniorów – ok. 300 uczestników.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

1.3. Współpraca z kościołami i związkami wyznaniowymi w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach prowadzonych przez nie poradni rodzinnych i do programów nauk przedmażeńskich.

Urząd Miejski w Świdnicy nawiązał współpracę z Diecezjalną Specjalistyczną Poradnią Rodzinną przy Parafii św. Józefa Obl. NMP zlecając w 2016 r. do realizacji zadanie publiczne miasta pn. „Prowadzenie punktu pomocy psychologiczno-pedagogiczno-prawnej z telefonem zaufania”. Zadanie zlecono w trybie otwartego konkursu ofert, na podstawie Programu współpracy Gminy Miasto Świdnica z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność społecznie użyteczną na 2016 rok. Wsparcie specjalistyczne oferowane przez Poradnię przeznaczone jest m.in. dla osób i rodzin uwikłanych w problem przemocy w rodzinie, jak i osób przygotowujących się do życia w rodzinie.

1.4. Prowadzenie poradnictwa w zakresie wzmacniania opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Na zlecenie Gminy Miasta Świdnicy prowadzone było poradnictwo rodzinne dla klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy, przede wszystkim dla rodzin uwikłanych w problemy uzależnień i przemocy domowej. Działanie obejmowało wstępną diagnozę sytuacji i potrzeb rodziny, wspieranie w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz ukierunkowywanie w dalszej pracy z psychologiem lub/i innym specjalistą. Poradnictwo udzielane było w oparciu o program wspierający rodzinę w jej funkcjonowaniu, opracowany przez terapeutę rodzinnego, we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikami socjalnymi oraz asystentami rodziny. Łącznie udzielono porad 343 osobom, w tym udzielono:

- konsultacji 323 osobom dorosłym,
- konsultacji 20 dzieciom,
- 272 porady osobom dorosłym korzystającym ze wsparcia, poradnictwa lub terapii rodzinnej, w tym 15 osobom niepełnosprawnym,
- 75 porad osobom dorosłym korzystającym z innych oddziaływań terapeutycznych,
- 23 porady dzieciom korzystającym ze wsparcia, poradnictwa lub terapii rodzinnej,
- 4 porady dzieciom korzystającym z innych oddziaływań terapeutycznych.

Rodzaj zgłaszanych trudności:

zakres zgłaszanych trudności	liczba osób		
	łącznie	dorośli	dzieci
problemy małżeńskie/par/rodzinne	177	160	17
problemy wychowawcze	106	92	14
współuzależnienie	27	27	-
uzależnienie	12	12	-
przemoc domowa	39	39	-
niepełnosprawność	14	14	-
zaburzenia emocjonalne, psychiczne, w zakresie zachowania, odżywiania i inne	61	60	1
bezrobocie	12	12	-
inne działania, w tym konsultacje z pracownikami socjalnymi na rzecz pracy z rodziną	96	90	6

źródło: Prywatna Praktyka Psychoterapii Renata Halejcio

Gmina Miasto Świdnica na podstawie Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność społecznie użyteczną, w 2016 roku, zlecała realizację zadania publicznego miasta pn. „Praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych uzależnieniami, przemocą”, Fundacji Ziemi Świdnickiej „SKSK”. Pracę realizowało 7 asystentów rodziny, w tym 6 zatrudnionych w systemie zadaniowego czasu pracy i 1 na podstawie umowy o świadczenie usług. Asystenci rodziny wsparciem obejmowali 82 rodziny, w tym:

- 42 rodziny zostały zobowiązane do pracy z asystentem przez sąd,
- w rodzinach objętych asystenturą przebywało łącznie 180 dzieci,
- w rodzinach objętych asystenturą 20 dzieci przebywało w pieczy zastępczej,
- w rodzinach objętych asystenturą 1 dziecko wróciło do rodziny biologicznej, 3 dzieci wróciło z zawodowej rodziny zastępczej do rodziny spokrewnionej,

- na dzień 31 grudnia 2016 r. wsparcia asystenta rodziny wymagały 64 rodziny, praca asystenta rodziny z rodzinami odbywała się przez okres:
 - do 1 roku – 17 rodzin,
 - do 2 lat – 13 rodzin,
 - od 3 lat – 12 rodzin,
 - powyżej 3 lat – 22 rodziny,
 - 17 rodzin zakończyło pracę z asystentem rodziny, w tym:
 - 14 rodzin ze względu na zrealizowanie planu pracy,
 - 1 rodzina ze względu na brak współpracy z asystentem,
 - 2 rodziny ze względu na zmianę metody pracy,
 - średni czas pracy asystenta z rodziną wynosi 30 miesięcy.
- źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Fundacja Ziemi Świdnickiej „SKSK”

Europejska Fundacja Inicjatyw Psychospołecznych „Pro Salute” realizowała działania w ramach zadania publicznego miasta pn. „Działania mające na celu wspieranie i promowanie rodziny”, w ramach zadania „Akademia dla Rodziny – edukacja i wsparcie”:

- Warsztaty świadomego rodzicielstwa – 5 warsztatów, łącznie 15 godzin, 39 uczestników (rodziców dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, rodziców oczekujących dziecka oraz nauczycieli i wychowawców),
- Warsztaty psychoedukacyjne „Bezpieczne dorastanie” dla rodziców – 5 warsztatów, łącznie 15 godzin, 38 uczestników,
- Warsztaty psychoedukacyjne „Bezpieczne dorastanie”, dla młodzieży w okresie dojrzewania – 5 warsztatów, łącznie 15 godzin, 44 uczestników.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

Punkt Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w ramach wspierania prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych realizował:

- konsultacje psychologiczne oraz konsultacje psychoterapeutyczne w żłobkach i przedszkolach,
- spotkania tematyczne w ramach Klubiku Mamy i Taty – 20 odbiorców,
- Trening umiejętności wychowawczych dla rodziców dzieci do 6 roku życia – 7 uczestników,
- spotkania edukacyjne dla rodziców – 170 odbiorców,
- produkcję filmiku „Trening umiejętności wychowawczych” – 500 odbiorców.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Świdnicy w ramach działań wspierających rodziny we wzmacnianiu ich funkcji opiekuńczych i wychowawczych zrealizował:

- warsztaty „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” – 42 uczestników,
- terapię psychologiczną dla rodzin – 39 rodzin,
- w ramach terapii pedagogicznej „Spotkania z Rodziną” – 45 rodzin.

Pracownik Poradni uczestniczył w:

- Zespole Wychowawczym dotyczącym 1 ucznia gimnazjum,
- mediacjach rodzice-nauczyciele w przedszkolu, w których uczestniczyło 7 osób.

źródło: Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych

Elementem projektu „Edukacja dla bezpieczeństwa w Świdnicy – działania na rzecz młodzieży i seniorów” w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań RAZEM BEZPIECZNIEJ im. Władysława Stasiaka na 2016 rok”, były warsztaty wspierania rodziców i wychowawców pn. „Szkoła dla rodziców i wychowawców”. Ich celem była pomoc w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą, ukierunkowane na przeciwdziałanie zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży oraz podnoszące

kompetencje wychowawcze rodziców i nauczycieli, Zrealizowano 2 edycje programu, po 40 godzin warsztatów każda, w tym:

📖 część I Budowanie relacji dorosły-dziecko – 14 uczestników, w zakresie:

- wyrażania oczekiwań i ograniczeń tak, aby były przez dziecko respektowane,
- rozpoznawania, wyrażania i akceptowania uczuć,
- aktywnego, wspierającego słuchania,
- motywowania dziecka do współdziałania,
- modyfikowania niepożądanych lub nieodpowiednich zachowań dziecka,
- uwalniania dzieci od grania narzuconych ról w domu i szkole,
- wspierania procesu usamodzielniania się dziecka,
- budowania realnego poczucia własnej wartości dziecka,
- konstruktywnego rozwiązywania konfliktów;

📖 części II Wspieranie procesu budowania wzajemnych (opartych na więzi i szacunku) relacji między dziećmi – 13 uczestników, w zakresie:

- rywalizacji i zazdrości między dziećmi,
- kłótni, bójek dzieci i różnych innych trudności,
- problemów sprawiedliwości, ulubieńców i egoizmu,
- wpływu ról na relacje między dziećmi.

Dodatkowo, poza projektem, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zlecił realizację 1 edycji „Szkoły dla rodziców i wychowawców”, części I Budowanie relacji dorosły-dziecko, w wymiarze 40 godzin warsztatów – 15 uczestników.

Warsztaty prowadzone były w oparciu o program i standardy Szkoły dla Rodziców i Wychowawców Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie, przez dwie osoby posiadające certyfikat realizatora programu wydany przez ORE, uprawniający do prowadzenia części 1, 2 i 3 programu. Informacja o możliwości udziału w programie przekazywana była podopiecznym pracowników socjalnych, asystentów rodziny oraz umieszczana na stronie internetowej Ośrodka.
źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Świdnickie przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja w ramach działalności programowej:

- realizowały programy w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych, m.in.:
 - Kodeks Przedszkolaka – modyfikacja zachowań, nagradzanie pozytywnych zachowań, przenoszenie ich na grunt rodziny,
 - Nie stoimy – Tańczymy,
 - Tradycja łączy pokolenia,
 - Dobre zachowanie sposobem na sukces,
 - Moja rodzina. Moja mała historia,
- przygotowywały obchody świąt związanych z rodziną i pełnieniem określonych ról społecznych przez poszczególnych jej członków,
- umożliwiały konsultacje ze specjalistami: terapeutą rodzinnym, psychologiem, pedagogiem,
- realizowały pedagogizację rodziców, poprzez spotkania grupowe i indywidualne z rodzicami, rozmowy mediacyjne, interwencje w środowisku domowym, ulotki i gazetki informacyjne, artykuły: Prośby dziecka, O sztuce towarzyszenia dziecku, Rozpoznawanie symptomów przemocy wobec dziecka, Słowa ranią-czyli, jak unikać krzyku, kpin i obrażania dziecka,
- informowały rodziców, u których zaobserwowano trudności opiekuńczo-wychowawcze, gdzie i jak korzystać ze wsparcia specjalistycznego, pomocy społecznej, zespołów specjalistycznych oraz o dostępnej literaturze,
- motywowały rodziców i rodziny do korzystania z poradnictwa i działań edukacyjnych w zakresie kwestii wychowawczych, poprzez informowanie o możliwości udziału w warsztatach dla rodziców, dostępności specjalistycznego poradnictwa na terenie Świdnicy, w ramach Klubiku Mamy i Taty,

- edukowały uczniów klas starszych, w ramach lekcji wychowania do życia w rodzinie, zajęć wychowawczych w zakresie konfliktów w rodzinie, wartości, systemu kar i nagród.

źródło: przedszkole nr 1, 3, 4, 6, 14, 15, 16, szkoły podstawowe nr 1, 4, 6, 8, 105, 315, gimnazja nr 1, 2, 3, 4

Miejska Biblioteka Publiczna im. C.K. Norwida dysponuje literaturą na tematy związane z wychowaniem, wspomaganie dzieci i młodzieży w rozwoju, pomocą psychopedagogiczną w sytuacjach trudnych, np. rozwód w rodzinie, osierocenie społeczne, agresja, uzależnienia i prowadzi stałe doradztwo w zakresie doboru literatury rodzicom, w szczególności w rodzinach z dysfunkcjami.

źródło: Miejska Biblioteka Publiczna im. C.K. Norwida

Cel szczegółowy 2.

Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony i pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

2.1. Rozszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających poradnictwa i pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Rozpoznawaniem problemów w rodzinach zagrożonych lub dotkniętych przemocą i podejmowaniem działań w tych środowiskach zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Opracowanie i realizacja indywidualnych planów pomocy, inicjowanie działań w stosunku do osób doznających i stosujących przemoc, a następnie monitorowanie sytuacji w tych rodzinach, realizowane jest przez grupy robocze Zespołu. W 2016 r. pomocą grup roboczych objętych było:

- 285 rodzin uwikłanych w problem przemocy domowej – 894 osoby, w tym:
 - 319 kobiet, w tym 18 niepełnosprawnych i 50 w wieku senioralnym,
 - 319 mężczyzn, w tym 27 niepełnosprawnych i 34 w wieku senioralnym,
 - 256 dzieci, w tym 7 niepełnosprawnych,
- 531 osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w tym:
 - 252 kobiety,
 - 41 mężczyzn,
 - 238 dzieci, w tym 123 chłopców i 115 dziewczynek,
- 283 osoby stosujące przemoc w rodzinie, w tym:
 - 36 kobiet,
 - 247 mężczyzn, w tym 2 małoletnich chłopców.

źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

W ramach pracy na rzecz klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej psycholog Ośrodka udzielił wsparcia 125 osobom, a z poradnictwa i konsultacji udzielanych przez radcę prawnego Ośrodka skorzystało 148 osób.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Zadanie publiczne miasta pn. „Prowadzenie punktu pomocy psychologiczno-pedagogiczno-prawnej z telefonem zaufania” realizowały:

- Fundacja Rodzina po Rozwodzie, świadcząc usługi dla osób z terenu miasta Świdnica, polegające na konsultacjach odbywających się dwa razy w każdym miesiącu:
 - porady psychologiczno-pedagogiczne - łącznie 70 godzin, 34 osoby (porady psychologiczne), 9 osób (porady pedagogiczne),
 - porady prawno-mediacyjne – łącznie 70 godzin, 39 osób,
- Parafia pw. Św. Józefa Oblubieńca w ramach Diecezjalnej Specjalistycznej Poradni Rodzinnej:

- porady psychologiczne – 68 godzin, 48 porad, w tym w zakresie:
 - problemów wychowawczych – 6 osób,
 - uzależnień – 4 osoby,
 - współuzależnienia – 3 osoby,
 - przemocy domowej – 3 osoby,
 - sytuacji kryzysowych – 32 osoby,
 - porady prawne – 68 godzin, 21 porad, w tym w zakresie:
 - problemów wychowawczych – 4 osoby,
 - problemów rodzinnych, majątkowych – 17 osób,
 - porady pedagogiczne – 48 godzin, 48 porad,
 - porady w ramach telefonu zaufania – 48 godzin, 25 porad,
 - porady duszpasterza – 48 godzin, 25 porad,
 - porady Doradcy Życia Rodzinnego – 70 godzin, 25 porad,
 - porady logopedyczne – 70 godzin, 54 porady.
- źródło: Diecezjalna Specjalistyczna Poradnia Rodzinna

Punkt Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie realizował poradnictwo w zakresie:

- interwencji kryzysowej – łącznie 449 porad, 215 osób, w tym z powodu:
 - przemocy domowej – 38 porad, 10 osób,
 - uzależnień – 10 porad, 10 osób,
 - problemów wychowawczych – 109 porad, 45 osób,
 - problemów małżeńskich – 77 porad, 40 osób,
 - pomocy psychologicznej – łącznie 359 porad, 136 osób, w tym z powodu:
 - przemocy w rodzinie – 20 porad, 10 osób,
 - problemów wychowawczych – 99 porad, 33 osoby,
 - uzależnień/współuzależnienia – 6 porad, 6 osób,
 - problemów małżeńskich – 77 porad, 34 osób,
 - pomocy prawnej – łącznie 90 porad, 79 osób, w tym z powodu:
 - przemocy domowej – 11 porad, 9 osób,
 - problemów wychowawczych/władzy rodzicielskiej – 10 porad, 7 osób,
 - uzależnień – 3 porady, 3 osoby,
 - współuzależnienia – 1 porada, 1 osoba.
- źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Nieodpłatne poradnictwo prawne zapewnia Prokuratura Rejonowa w Świdnicy:

- w godzinach urzędowania jednostki,
- w ramach akcji „Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw”,
- w ramach „Międzynarodowego Dnia Mediacji”.

Zadanie publiczne miasta pn. „Prowadzenie placówek wsparcia dziennego z programem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży”, na zlecenie miasta realizowały 4 organizacje pozarządowe, w ramach 5 placówek:

- ☒ Caritas Diecezji Świdnickiej – Placówka Wsparcia Dziennego, dla 30 uczestników,
- ☒ Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Chorych „Serce” – Europejskie Centrum Przyjaźni Dziecięcej-Placówka Wsparcia Dziennego, dla 60 uczestników,
- ☒ Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint” – Placówka Wsparcia Dziennego Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza „Oratorium”, dla 60 uczestników,
- ☒ Fundacja Ziemi Świdnickiej „SKSK”:
 - Osiedlowy Klub Integracyjny „Jagiellońska”, dla 15 uczestników,
 - Osiedlowy Klub Integracyjny „Zarzecze”, dla 30 uczestników.

W kwietniu 2016 r. uruchomiona została placówka wsparcia dziennego dla Osiedla Zawiszów, funkcjonująca w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy, z przeznaczeniem dla 15 uczestników. Siedziba Placówki znajduje się w budynku Szkoły Podstawowej nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Świdnicy, przy ul. Galla Anonima 1.

W ciągu 2016 r. w zajęciach placówek łącznie uczestniczyło 239 dzieci i młodzieży.
źródło: Caritas Diecezji Świdnickiej, Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Chorych „Serce”, Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”, Fundacja Ziemi Świdnickiej „SKSK”, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejskie szkoły podstawowe i gimnazja zapewniają uczniom, ich rodzicom i opiekunom oraz wychowawcom szkolnym wsparcie psychologa, w ramach konsultacji indywidualnych i grupowych:

zakres poradnictwa	liczba osób korzystających z porad			
	łącznie	uczniowie	rodzice	wychowawcy
łącznie	4.202	2.129	1.014	1.059
w tym w zakresie:				
problemów wychowawczych	2.668	1.218	686	764
uzależnień	234	72	97	65
współuzależnienia	142	49	55	38
przemocy domowej	280	149	58	73
problemów emocjonalnych	40	19	7	14
interwencji kryzysowej (śmierć rodzica)	15	8	5	2
radzenia sobie ze stresem	38	26	8	4
rozpoznawania własnych możliwości	22	15	4	3
umiejętności rodzicielskich	36	-	26	10
przemocy seksualnej	7	2	3	2
inne: warsztaty profilaktyczne, problemy w nauce, rodziny dysfunkcyjne, zaburzenia zachowania	720	571	65	84

źródło: szkoły podstawowe nr 1, 4, 6, 8, 105, 315, gimnazja nr 1, 2, 3, 4

2.2. Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy z instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Gmina Miasto Świdnica na podstawie Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność społecznie użyteczną, w 2016 roku, przyjętego uchwałą nr XIII/118/15 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 30 października 2015 r., zleciła realizację zadań publicznych miasta:

- Prowadzenie punktu pomocy psychologiczno-pedagogiczno-prawnej z telefonem zaufania:
 - Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Józefa Oblubieńca,
 - Fundacji Rodzina Po Rozwodzie;
- Działania mające na celu wspieranie i promowanie rodziny:
 - Europejskiej Fundacji Inicjatyw Psychospołecznych „Pro Salute”;
- Prowadzenie placówek wsparcia dziennego z programem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży:
 - Caritas Diecezji Świdnickiej,

- Stowarzyszeniu Przyjaciół Dzieci Chorych „Serce”,
 - Fundacji Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”,
 - Fundacji Ziemi Świdnickiej „SKSK”;
 - Prowadzenie hostelu dla ofiar przemocy w rodzinie:
 - Fundacji Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”;
 - Praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych uzależnieniami, przemocą:
 - Fundacji Ziemi Świdnickiej „SKSK”.
- Gmina Miasto Świdnica zleciła również realizację:
- Profesjonalnego programu terapeutycznego mającego na celu ograniczanie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych, na rzecz mieszkańców Gminy Miasta Świdnicy uwikłanych w problem alkoholowy i przemocowy:
 - Zakładowi Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkohol w Czarnym Borze;
 - pracę psychologów udzielających konsultacji w 5 miejskich szkołach podstawowych i 4 gimnazjach.

2.3. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy.

Informacja o miejscach i formach pomocy, zawierająca dane teleadresowe, sposób kontaktu, czas i miejsce, gdzie można uzyskać poradnictwo i wsparcie oraz jego zakres, jest na bieżąco aktualizowana i dostępna na stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej www.mops.swidniaca.pl. O działaniach podejmowanych na terenie Miasta w zakresie problematyki przemocy w rodzinie oraz o istotnych dla mieszkańców Świdnicy ofertach w tym zakresie na terenie kraju na bieżąco umieszczana jest informacja:

- 📄 na stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej: www.mops.swidniaca.pl,
- 📄 na stronie Urzędu Miejskiego: www.um.swidnica.pl,
- 📄 w lokalnych mediach.

Elementem informacyjno-edukacyjnym projektu „Edukacja dla bezpieczeństwa w Świdnicy – działania na rzecz młodzieży i seniorów” w ramach „Programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań RAZEM BEZPIECZNIEJ im. Władysława Stasiaka na 2016 rok”, były:

- 📄 informatory dla młodzieży, opracowane i wydane na potrzeby projektu, zawierające również informacje na temat miejsc pomocy dla młodzieży, rozdysponowane m.in. na konferencji kończącej projekt, przekazane do gimnazjów, placówek wsparcia dziennego – 500 egzemplarzy;
- 📄 informatory dla seniorów, opracowane i wydane na potrzeby projektu, zawierające również informacje na temat miejsc i form wsparcia, rozdysponowane m.in. na konferencji kończącej projekt i w miejscach spotkań seniorów – 500 egzemplarzy;
- 📄 ulotki informujące o miejscach nieodpłatnej pomocy prawnej, przygotowane na potrzeby projektu – 1.500 szt., rozdysponowane w trakcie trwania działań w projekcie oraz przekazane do placówek oświatowych i miejsc spotkań seniorów;
- 📄 naklejki z numerami alarmowymi dla seniorów – 1.000 szt., rozdysponowane w trakcie trwania działań w projekcie oraz przekazane do miejsc spotkań seniorów.

2.4. Edukacja osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie.

Komenda Powiatowa Policji w Świdnicy na bieżąco prowadziła działania informacyjno-edukacyjne dotyczące konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie. Z każdą osobą zatrzymaną przeprowadza się rozmowę dotyczącą konsekwencji wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie. W ramach realizowanych przez Wydział Prewencji programów i działań

prewencyjnych, prowadzonych przez policjanta w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych, odbywały się spotkania, na których przedstawiano konsekwencje prawne czynów karalnych z art. 207 Kodeksu karnego (przemoc w rodzinie), omawiano rodzaje i formy przemocy domowej oraz wskazano instytucje i organizacje pomocowe, do których można zgłosić się będąc pokrzywdzonym lub świadkiem przemocy w rodzinie. Omawiane również były rodzaje przestępstw tzw. około narkotykowych, wynikających z posiadania, rozpowszechniania, produkcji i przemytu narkotyków i dopalaczy, także przestępstwa przeciwko zdrowiu i życiu oraz przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece.

Również podczas spotkań z dorosłymi słuchaczami, w ramach spotkań organizowanych na zaproszenia organizacji i grup społecznych (Liga Kobiet Polskich, Kluby Seniora, Dzienny Dom „Senior-WIGOR”), omawiano zagadnienia dotyczące radzenia sobie z przemocą, w tym możliwość korzystania z pomocy psychologicznej, składania na Policji zawiadomienia o przemocy w rodzinie i innych.

Źródło: Komenda Powiatowa Policji

Urząd Miejski w Świdnicy zrealizował działania integracyjne oraz edukacyjno-informacyjne w obszarze zapobiegania uzależnieniom i przemocy:

Projekt „Twórczy Nie-Zależni”

Celem projektu było kształtowanie postaw życia wolnego od środków psychoaktywnych wśród młodzieży. Składał się z części: informacyjno-edukacyjnej, artystycznej oraz warsztatowo-integracyjnej. Zakładał realizację trzech strategii profilaktycznych:

- edukacyjnej, w zakresie rozwijania umiejętności radzenia sobie z emocjami i wpływem społecznym,
- alternatyw dla zachowań ryzykownych,
- przekazywania informacji na temat substancji psychoaktywnych, ich działania i skutków zażywania.

Projekt zrealizowano w 2 edycjach. Łącznie uczestniczyło w nim 649 uczniów.

Warsztaty „Naprzeciw przemocy-nauka konstruktywnych form radzenia sobie z negatywnymi uczuciami i agresją oraz jak skutecznie rozwiązywać konflikty”

Warsztaty dla klas III gimnazjów swym zakresem obejmowały zagadnienia:

- komunikacja interpersonalna,
- rodzaje emocji wyrażania uczuć,
- przemoc i jej skutki,
- agresja z punktu widzenia agresora, ofiary oraz osoby trzeciej,
- poczucie własnej wartości, czyli dostrzeżenie swoich mocnych stron oraz asertywności, jako umiejętności pomocnej w zwalczaniu agresji.

Szkolenie „Cyberagresja i zagrożenia świata wirtualnego”

Szkolenie z zakresu przemocy i zagrożeń związanych ze światem wirtualnym dla klas IV-VI Szkoły Podstawowej nr 105 w Świdnicy.

wystąpienie „Bezpieczeństwo dzieci w cyberprzestrzeni-aspekty osobowe, zdrowotne i społeczne”

Wystąpienie odbyło się w ramach III Forum Myśli Pedagogicznej – około 30-40 uczestników.

Konferencja na temat zagrożeń świata wirtualnego

Konferencja adresowana do rodziców uczniów klas IV szkoły podstawowej nr 4 i 6 oraz kadry pedagogicznej, objęła zagadnienia dotyczące zagrożeń, alienacji społecznej dzieci, infoholizmu, zagrożeń osobowości przez gry komputerowe, zasad prawidłowych relacji rodzica z dziećmi oraz przemocy i agresji w sieci – 32 uczestników.

Projekt „Profilaktyka poprzez sport”

Projekt adresowany do uczniów szkół podstawowych i gimnazjów był formą pozalekcyjnych, lekkoatletycznych zajęć sportowych z uwzględnieniem gier i działań rekreacyjnych. Jego głównym celem było kreowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia, szeroko pojęta

profilaktyka uzależnień, wytworzenie motywacji do samorozwoju, poprzez sport oraz wyeliminowanie negatywnych postaw wobec rówieśników – 340 uczestników.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Świdnicy przeprowadził dla rodziców uczniów szkoły podstawowej prelekcję pt. „Jak radzić sobie z przejawami przemocy w klasie” – 17 uczestników.

źródło: Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych

2.5. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w całodobowych ośrodkach wsparcia.

Schronienie i wsparcie dla osób doznających przemocy realizowane było przez:

 Fundację Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”

W ramach zadania publicznego miasta, zleconego w trybie otwartych konkursów ofert, pn. „Prowadzenie hostelu dla ofiar przemocy w rodzinie”:

- udzielono schronienia 11 osobom, w tym 3 dorosłym i 8 dzieciom,
- 3.414 osobodni, w tym 2 osoby przebywały 2 miesiące i 9 osób – 12 miesięcy,
- udzielono wsparcia w formie: noclegu, wyżywienia, wsparcia psychologicznego i pedagogicznego, rozmów wspierających dotyczących spraw rodzinnych, opieki nad dziećmi, pomocy w zakresie dotarcia do specjalistycznej opieki oferowanej przez inne instytucje, pomocy w znalezieniu zatrudnienia.

źródło: Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”

 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:

- zapewniono schronienie 1 rodzinie – 2 osobom.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

2.6. Organizowanie dla osób doświadczających przemocy w rodzinie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego.

Z pomocy i wsparcia instytucji publicznych zajmujących się pomocą osobom z rodzin uwikłanych w przemoc w rodzinie:

- skorzystało ogółem 531 osób, w tym:
 - 252 kobiety,
 - 41 mężczyzn,
 - 238 dzieci,
- osoby dotknięte przemocą w rodzinie skorzystały z poradnictwa:
 - medycznego – 2 osoby,
 - psychologicznego – 125 osób,
 - prawnego – 148 osób,
 - socjalnego – 293 osoby.

źródło: Zespół Interdyscyplinarnej ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

2.7. Tworzenie i zwiększenie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Dostępność do telefonu zaufania, interwencyjnego i informacyjnego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie w ramach lokalnych połączeń Gmina Miasto Świdnica zapewniła zlecając, w trybie otwartych konkursów ofert, realizację zadania publicznego miasta pn. „Prowadzenie punktu pomocy psychologiczno-pedagogiczno-prawnej z telefonem zaufania”:

- ☑ Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Józefa Oblubieńca w ramach Diecezjalnej Specjalistycznej Poradni Rodzinnej:
- porady w ramach telefonu zaufania – 48 godzin, 25 porad.
- ☑ Fundacji Rodzina Po Rozwodzie;
- telefon zaufania dostępny był w każdy poniedziałek od 16.00 do 17.00.

2.8. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom, 23 dzieci zostało zabezpieczonych w systemie pieczy zastępczej w wyniku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia, w tym:

- 12 umieszczono w rodzinie zastępczej,
- 11 w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Przesłuchania dzieci-ofiar przemocy w Świdnicy wykonuje sąd. Przesłuchania odbywają się według obowiązujących procedur, uregulowanych przepisami prawa, w przyjaznych pokojach przesłuchań, wyposażonych w sprzęt audiowizualny, kamerę i aparat fotograficzny. Małoletniego można przesłuchiwać wyłącznie wtedy, gdy jego zeznania mogą być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

2.9. Realizacja programów terapeutycznych dla osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie.

Na zlecenie Gminy Miasta Świdnicy Zakład Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze realizował profesjonalny program terapeutyczny mający na celu ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych, na terenie Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Świdnicy, w tym:

- Poradnictwo i terapia indywidualna dla osób uwikłanych w przemoc domową i dla rodziców osób uzależnionych, w celu rozwiązywania zdiagnozowanych problemów – 171 osób, 43 dyżury, 172 godziny,
- Grupowy Trening Asertywności dla osób uwikłanych w przemoc domową, w zakresie poszerzenia wiedzy w zakresie złości i agresji, treningu asertywnego zachowania – 12 uczestników, 2 sesje, 50 godzin,
- Terapia grupowa dla osób doświadczających przemocy domowej, w celu jej zatrzymania – 12 osób, 19 sesji, 76 godzin.

źródło: Zakład Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze

Punkt Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie realizował:

- terapię indywidualną dla ofiar przemocy w rodzinie – 20 sesji, 10 osób.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

2.10. Tworzenie warunków umożliwiających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie otrzymanie mieszkań socjalnych/komunalnych z zasobów Miasta.

W związku z przemocą w rodzinie, w 2016 r. 1 rodzina otrzymała lokalny mieszkalny z zasobów Miasta. Na liście oczekujących na lokal socjalny z tego tytułu znajdują się 2 rodziny.

źródło: Wydział Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miejskiego

2.11. Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą domową.

Skuteczność pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą bada się monitorując przebieg i zakończenie procedury „Niebieskie Karty”. Zakończenie procedury wymaga wskazania przesłanki do zakończenia, określonej w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” oraz jednogłośnej decyzji przy obecności wszystkich członków grupy roboczej:

- zakończono 151 procedur „Niebieskie Karty” na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy,
- zakończono 36 procedur „Niebieskie Karty” w wyniku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

W programach terapeutycznych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, realizowanych przez Poradnię Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Świdnicy, uczestniczyło łącznie 36 osób, w tym 34 kobiety i 2 mężczyzn.

Program terapeutyczny ukończyło ogółem 28 osób, w tym 26 kobiet i 2 mężczyzn.

źródło: Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia

Cel szczegółowy 3.

Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

3.1. Rozpowszechnianie informacji o ofercie dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Członkowie grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w trakcie spotkań z osobami stosującymi przemoc motywują do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych, realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Poradnię Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, przekazują pisemną informację o programie, informują o miejscach, gdzie dostępna jest terapia oraz gdzie można uzyskać wsparcie w innym zakresie. Informacja o dostępnych formach pomocy znajduje się na stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej www.mops.swidniaca.pl.

3.2. Stosowanie procedury „Niebieskie Karty”.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”, określonej w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. Zostaje ona wszczęta przez przedstawiciela jednej ze służb: pomocy społecznej, komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia. Gdy w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, bądź w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie, powźmie podejrzenie stosowania przemocy wobec członków rodziny, wypełnienia „Niebieską Kartę-A”. Wszczęcie i prowadzenie procedury nie wymaga zgody osoby, co do której istnieje podejrzenie, że została dotknięta przemocą w rodzinie. Podczas pierwszego kontaktu otrzymuje formularz „Niebieska Karta-B”, będący pouczeniem dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie wraz z informacją o miejscach na terenie Świdnicy, do których może zwrócić się o pomoc. W trakcie prowadzenia procedury podejmowane są działania motywujące osoby w rodzinie do współpracy.

Procedura „Niebieskie Karty” jest realizowana zgodnie z obowiązującymi przepisami:

- po sporządzeniu formularza „Niebieska Karta-A”, w ciągu 7 dni jest on przekazywany do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- w ciągu kolejnych 3 dni informacja o uruchomieniu procedury w konkretnej rodzinie jest przekazywana do pracownika socjalnego Ośrodka, jeśli „Niebieska Karta-A” została sporządzona przez funkcjonariusza Policji lub odwrotnie, celem przekazania osobie doznającej przemocy informacji o przysługujących jej formach i miejscach wsparcia,
- kolejne spotkania odbywają się w składzie powołanym do grupy roboczej zajmującej się problemami konkretnej rodziny. W skład grupy roboczej powołuje się dodatkowo, w zależności od potrzeb, przedstawiciela oświaty, Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, sądu (kuratora). Spotkania odbywają się w siedzibie Ośrodka, w celu uzupełnienia informacji na drukach „Niebieskiej Karty-C” i „Niebieskiej Karty D”, ustalenia indywidualnego planu pomocy, motywowania sprawcy przemocy do zmiany zachowania, dokumentowania działań oraz monitoringu działań i bezpieczeństwa rodziny (w miejscu pobytu osoby doznającej przemocy przez funkcjonariusza policji i pracownika socjalnego Ośrodka). Spotkania są organizowane w taki sposób, aby zagwarantować osobie doznającej przemocy poczucie bezpieczeństwa i nie narażać jej na spotkanie ze sprawcą.

Dokumentowanie działań podejmowanych w ramach procedury „Niebieskie Karty” prowadzą grupy robocze Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W 2016 r. w wyniku działań Zespołu:

- odbyło się 675 posiedzeń grup roboczych,
- 285 rodzin objętych było procedurą „Niebieskie Karty”, z czego 192 wszczęto w 2016 r.,
- sporządzono 192 formularze „Niebieska Karta-C”, wypełniane z osobą doznającą przemocy,
- sporządzono 84 formularze „Niebieska Karta-D”, wypełniane w obecności osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.

źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

3.3. Współdziałanie pomiędzy służbami w zakresie monitorowania zachowań osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, plan pomocy rodzinie dotkniętej przemocą jest ustalany indywidualnie dla każdej uruchomionej procedury „Niebieskie Karty” przez grupy robocze Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, na podstawie sporządzonej diagnozy sytuacji rodziny i ustalonych potrzeb. W ramach pracy grup roboczych prowadzono postępowania wobec 285 rodzin, w których istnieje podejrzenie występowania przemocy w rodzinie, w tym 192 procedury „Niebieskie Karty” zostały wszczęte w 2016 r. W wyniku pracy grup roboczych w 2016 r. pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej:

- sporządzili 33 doniesienia do prokuratury,
- złożyli 35 wniosków do Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- sporządzili 48 powiadomień Sądu Rodzinnego o potrzebie objęcia rodziny nadzorem kuratorskim.

źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Pracownicy socjalni realizując pracę z rodziną, w tym rodziną dotkniętą przemocą, sporządzili 47 powiadomień do Sądu o potrzebie objęcia rodziny nadzorem kuratorskim z powodu zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Wśród podopiecznych miejskich placówek oświatowych, jako środowiska zagrożone i dotknięte przemocą w rodzinie zidentyfikowano 100 rodzin, w tym 17 wśród podopiecznych przedszkoli, 51 szkół podstawowych i 32 gimnazjów. W 22 przypadkach sporządzono

powiadomienie do Sądu o potrzebie wglądu w sytuację rodziny z powodu zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych.

źródło: przedszkole nr 1, 3, 4, 6, 14, 15, 16, szkoły podstawowe nr 1, 4, 6, 8, 105, 315, gimnazja nr 1, 2, 3, 4

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie sporządziło 6 wniosków do Prokuratury o ukaranie sprawcy przemocy w rodzinie oraz 3 osobom udzielono pomocy prawnej w zakresie przygotowania wniosku do Prokuratury.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Komenda Powiatowa Policji realizując działania w związku z przemocą w rodzinie:

- zatrzymała 87 osób znajdujących się pod wpływem substancji psychoaktywnych/alkoholu, spośród których 17 posiadało wszczętą procedurę „Niebieskie Karty”,
- wobec 91 zatrzymanych osób w wyniku interwencji wszczęła procedurę „Niebieskie Karty”,
- sporządziła 21 wniosków do Prokuratury, celem objęcia aktem oskarżenia wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie.

źródło: Komenda Powiatowa Policji

Sąd Rejonowy I Wydział Cywilny zarejestrował 6 spraw o eksmisję wobec osób, które dopuściły się przemocy w rodzinie. Zakończono 3 sprawy, zobowiązując sprawcę przemocy do opuszczenia lokalu mieszkalnego.

źródło: Sąd Rodzinny I Wydział Cywilny

Prokuratura Rejonowa w Świdnicy prowadziła 177 postępowań karnych wobec sprawców przemocy w rodzinie:

- w 7 sprawach zastosowano środek izolacyjny w postaci tymczasowego aresztowania,
- wobec 40 osób zastosowano nieizolacyjne środki zapobiegawcze, z czego w 20 przypadkach polegające na nakazie opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym i w 20 przypadkach na dozorze policji połączonym z zakazem kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną.

źródło: Prokuratura Rejonowa

3.4. Realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Na zlecenie Gminy Miasta Świdnicy Zakład Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze w ramach profesjonalnego programu terapeutycznego mającego na celu ograniczanie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych, realizował na terenie Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Świdnicy:

- program korekcyjno-edukacyjny pn. Terapia grupowa dla sprawców przemocy domowej, w zakresie konstruktywnych zmian w zachowaniu w celu zatrzymania przemocy – 9 uczestników, 41 sesji, 164 godziny,
- Grupę pracy nad złością, w celu poszerzenia wiedzy w zakresie złości i agresji, treningu radzenia sobie ze złością i asertywnego wyrażania złości – 13 osób, 12 sesji, 48 godzin.

źródło: Zakład Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze

Punkt Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie prowadził program w formie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie – 4 osoby, 60 godzin wraz z konsultacjami indywidualnymi.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

3.5. Badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

W 2016 r. pracownicy socjalni przekazali do Policji lub kuratorom sądowym informacje o ponownym stosowaniu przemocy w rodzinie przez 5 osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy wobec członka rodziny.

źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

W programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, realizowanych przez Poradnię Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Świdnicy, uczestniczyły łącznie 22 osoby, w tym 3 kobiety i 19 mężczyzn.

Program ukończyło ogółem 9 osób, w tym 2 kobiety i 7 mężczyzn. Nie stwierdzono przypadków powrotu po ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznych do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie.

źródło: Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia

Cel szczegółowy 4.

Zwiększenie poziomu kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4.1. Podnoszenie poziomu wiedzy i doskonalenie umiejętności osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zorganizowano spotkanie poświęcone działaniom pracowników oświaty w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Uczestniczyli w nim przedstawiciele przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Komendy Powiatowej Policji – 39 uczestników. W ramach spotkania zaprezentowano:

- akty prawne definiujące przemoc i jej rodzaje oraz określające konsekwencje karne za jej stosowanie – kierownik Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy,
- uprawnienia i obowiązki pracowników oświaty w związku z realizacją procedury „Niebieskie Karty” – specjalista ds. prewencji kryminalnej Komendy Powiatowej Policji w Świdnicy,
- formularz „Niebieska Karta-A”, kwestionariusz i algorytm oceny/postępowania w przypadku podejrzenia wystąpienia przemocy w rodzinie wobec dzieci – przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Pracownicy socjalni Ośrodka uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez podmioty zewnętrzne:

- Dziecko między dorosłymi – ograniczenie kontaktu z jednym z rodziców i wnikanie w konflikt a procedura Niebieskiej Karty – 2 osoby,
- Procedura odebrania dziecka – 2 osoby.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Urząd Miejski zorganizował i sfinansował w ramach środków na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych szkolenia, inne działania edukacyjno-informacyjne oraz wspierające, adresowane do przedstawicieli różnych grup zawodowych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, w tym pracowników socjalnych, policjantów – 40 uczestników:

- Grupy robocze w praktyce – działania w sytuacji przemocy wobec dziecka,

- Grupy robocze w praktyce – jak pracować z osobami doznającymi przemocy w rodzinie w ramach ZI/GR (2 dni).

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędy Miejskiego

Asystenci rodziny mieli możliwość podnoszenia kompetencji przez udział w:

- V Kongresie Asystentów Rodziny w Gdyni – 3 uczestników,
- szkoleniu w zakresie wpływu traum dziecięcych na sprawowanie ról rodzicielskich – 8 uczestników,
- 3 szkoleniach w zakresie pracy z rodziną – 5 osób.

źródło: Fundacja Ziemi Świdnickiej „SKSK”

Działania edukacyjne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, skierowane do grup zawodowych zajmujących się przemocą w rodzinie oraz przedstawicieli zawodów, którzy w trakcie wykonywania obowiązków służbowych mają kontakt z ofiarami realizowało Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:

- Konferencja „Profilaktyka przemocy to niezbędna taktyka pomocy”,
- warsztaty/genogram – 10 uczestników,
- szkolenie „Zaburzenia przywiązania, a profilaktyka krzywdzenia małych dzieci” – 10 uczestników.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Dzielnicowi Komendy Powiatowej Policji w Świdnicy systematycznie uczestniczą w szkoleniach dotyczących problematyki przemocy w rodzinie. Koordynator procedury „Niebieskie Karty” odbył w tym zakresie szkolenie organizowane przez Komendę Wojewódzką Policji.

źródło: Komenda Powiatowa Policji

Nauczyciele i wychowawcy świdnickich placówek oświatowych na bieżąco biorą udział w działaniach edukacyjnych podnoszących wiedzę i doskonalących umiejętności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach rad pedagogicznych, spotkań, szkoleń i kursów, w tym m.in.:

- Diagnoza przemocy rówieśniczej,
- Bezpieczni w cyberprzestrzeni,
- Bezpieczeństwo danych w sieci.

źródło: przedszkole nr 1, 3, 4, 6, 14, 15, 16, szkoły podstawowe nr 1, 4, 6, 8, 105, 315, gimnazja nr 1, 2, 3, 4

4.2. Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc.

Obowiązek odbywania posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie nie rzadziej niż raz na kwartał wynika z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W 2016 r. zorganizowano 4 spotkania, na których omawiano problematykę przemocy w rodzinie w Gminie Miasto Świdnica, podejmowano działania wynikające z procedury „Niebieskie Karty” oraz omawiano problemy związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie pojawiające się w jednostkach reprezentowanych przez członków Zespołu. Dyskutowano na temat skuteczności podejmowanych działań na rzecz rodzin uwikłanych w problem przemocy domowej oraz zajmowano się szczególnie złożonymi indywidualnymi przypadkami (na prośbę grupy roboczej), celem korzystnego dla rodziny rozwiązania. Do udziału w spotkaniach Zespołu zaproszono przedstawicieli innych podmiotów zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie, tj. Punktu Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy i Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Świdnicy, celem przedstawienia oferty pomocowej dostępnej dla mieszkańców Świdnicy.

źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Z uwagi na złożoność problemów, z jakimi pracownicy socjalni oraz inni pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej mają do czynienia w trakcie wykonywania obowiązków służbowych, stykając się bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc, korzystali ze wsparcia w formie:

- superwizji grupowych i indywidualnych, w okresie od kwietnia do grudnia 2016 r., realizowanych ze środków na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych, na zlecenie Urzędu Miejskiego w Świdnicy, w celu uzyskania wsparcia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji, rozwoju współpracy zespołowej oraz doskonalenia kompetencji zawodowych, poprzez edukację m.in. w zakresie komunikacji, asertywności, radzenia sobie z emocjami i stresem, pracy z klientem wieloprotblemowym, w tym uwikłanym w problemy uzależnień oraz przemoc domową,
- 2 superwizji przeprowadzonych na zlecenie Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej – 5 uczestników,
- wsparcia psychologa Ośrodka,
- wyposażenia w środki ochrony przy bezpośrednim zagrożeniu (gaz, alarm, telefony służbowe),
- asysty dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji w Świdnicy w trakcie realizowanych w środowiskach zagrożonych przemocą oraz demoralizacją nieletnich patronażach popołudniowych.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i funkcjonującego w jego strukturach Punktu Interwencji Kryzysowej uczestniczyli w superwizjach – 22 osoby.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji pracujący bezpośrednio w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie uczestniczyli w szkoleniach merytorycznych oraz dotyczących taktyki przeprowadzania interwencji wobec przemocy w rodzinie i dalszego prowadzenia spraw związanych z policyjną procedurą „Niebieskie Karty”. Jedna osoba uczestniczyła w działaniach wspierających w postaci superwizji.

źródło: Komenda Powiatowa Policji